

Podnebni svet

Številka: 35400-10/2023-2550-120
Datum: 26. 5. 2025

Zadeva: Zapisnik o 15. seji Podnebnega sveta

Kraj: Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo

Čas: 13.05-15:20

Prisotni člani: doc. dr. Žiga Zaplotnik, dr. Jonas Sonnenschein, prof. dr. Griša Močnik, **spletna udeležba:** prof. dr. Dunja Bandelj, prof. dr. Franci Gabrovšek, prof. dr. Hojka Kraigher, dr. Maja Simoneti

Opravičeni člani: prof. dr. Andreja Kutnar, prof. dr. Niko Samec

Ostali prisotni: mag. Tina Seršen, Andrej Gnezda, Mateja Pitako

Predlagan je naslednji dnevni red:

1. Potrditev predloga dnevnega reda
2. Podnebni zakon
3. Predlogi za zmanjšanje emisij v prometu
4. Uvedba obveznega izobraževanja o okolju in podnebjju za zaposlene v državni upravi
5. Zelene obveznice
6. Pregled uresničitve sklepov
7. Razno
 - a) Podnebni sklad
 - b) Komunikacijski načrt

K točki 1 – Potrditev predloga dnevnega reda

Dnevni red 15. redne seje Podnebnega sveta je bil potrjen. Tretja točka, namenjena glasovanju o predlogih za zmanjšanje emisij s področja transporta, je bila preložena. Pod točko »Razno« sta bila dodatno vključena razprava o komunikacijskem načrtu in obravnava dolgoročnih podnebnih ciljev do 2040.

K točki 2 – Podnebni zakon

Osrednja tema seje je bila razprava o Podnebnem zakonu (POZA), katerega sprejem v Državnem zboru je ključen za sprostitev skoraj dveh milijard evrov evropskih sredstev, vključno s skoraj pol milijarde evrov iz Socialnega sklada za podnebje, namenjenih podpori najranljivejšim skupinam prebivalstva. Podnebni svet je izpostavil, da zakon vzpostavlja finančni in pravni okvir za dolgoročno razogljičenje, ob tem pa ponuja tudi pomembne razvojne priložnosti za državo.

Predstavniki MOPE so pojasnili, da je bila zadnja različica zakona že uvrščena na sejo Vlade, a je bila tik pred obravnavo umaknjena. Zadnja verzija zakona bo po javni objavi dostopna tudi članom PS, ključne spremembe pa se nanašajo na uvedbo zelenega proračunskega načrtovanja, letalsko dajatev in uskladitev ključnih pripomb Ministrstva za finance.

Člani Podnebnega sveta so izpostavili, da diskurz izvršne in zakonodajne veje oblasti ne razkriva, v kolikšni meri bodo koristi in bremena porazdeljena med gospodarstvo, gospodinjstva in posameznike z različnimi stopnjami premoženja in lastništva, s čimer se izgublja podpora in ozaveščenost javnosti.

Vsi prisotni so se zavzeli za učinkovito podatkovno podprto komunikacijsko kampanjo, ki naj vključuje širok spekter deležnikov – od raziskovalnih institucij do lokalnih skupnosti. Poudarili so, da razprave o odgovornosti gospodinjstev za spreminjanje navad niso koristne, saj država nosi odgovornost za sprejetje zakona in izpeljavo pravičnega zelenega prehoda, ob tem pa nosilci razvoja zelenih tehnologij in trajnostnih rešitev že danes dosegajo čezmerne finančne koristi. Republika Slovenija si z zakonom odpira finančni okvir za investicije, trajnostni razvoj gospodarstva in lokalnih skupnosti ter naslavljanje vprašanj energetike in mobilnosti.

Predstavniki MOPE so pojasnili, da zakon predstavlja ključno pravno in finančno podlago za načrtovanje prihodkov iz sistema trgovanja z emisijskimi kuponi in za črpanje evropskih sredstev. Dodatno so poudarili pomen koordinacije z Evropsko komisijo, ki je izrazila podporo zakonodajnemu okviru.

Podnebni svet je pozval k poenotenju javnih sporočil in k pripravi enotnega komunikacijskega okvira s ključnimi sporočili.

Sklep 1: Ministrstvo za okolje, podnebje in energijo Podnebnemu svetu zagotovi osnutek ključnih komunikacijskih sporočil v zvezi s Podnebnim zakonom.

Sklep 2: Podnebni svet bo sodeloval pri obravnavi zakona na Odboru za infrastrukturo, okolje in prostor.

K točki 3 – Predlogi za zmanjšanje emisij v prometu

Razprava in glasovanje o ukrepih za zmanjšanje emisij v prometu sta bila preložena. V pripravi so analize o učinkih zmanjšanja hitrosti na slovenskih cestah.

Sklep 3: Na naslednjo sejo Podnebnega sveta bo povabljen pristojni sektor za pripravo Državne celostne prometne strategije.

K točki 4 – Uvedba obveznega izobraževanja o okolju in podnebjju za zaposlene v državni upravi

Podnebni svet je izpostavil potrebo po uvedbi obveznega izobraževanja o okoljskih in podnebnih vsebinah za zaposlene v državni upravi, predvsem v kontekstu zelenega proračunskega označevanja. Pomanjkanje osnovnih znanj ovira kakovostno presojo vplivov projektov.

Obstoječa izobraževanja se izvajajo na Fakulteti za matematiko in fiziko Univerze v Ljubljani: <https://podnebnepremembe.fmf.uni-lj.si/>. Predstavljen je bil predlog za prenos sklopa mikrodokazil v

izobraževalni program Upravne akademije, s katerimi bi se preverjalo poznavanje in izobraževalo o okoljskih in podnebnih vsebinah.

K točki 5 – Zelene obveznice

Člani sveta so razpravljali o možnostih izdaje zelenih obveznic kot alternativnega načina financiranja zelenega prehoda, s katerim bi lahko državljanom ponudili priložnost za ustvarjanje donosa preko aktivacije presežnih sredstev. Podprli so idejo, da bi država s tem neposredno vključila prebivalstvo v razogljičenje in vezala porabo sredstev na okoljsko učinkovite naložbe.

Sklep 4: Pobuda izdaje zelenih obveznic bo predstavljena Ministrstvu za finance.

K točki 6 – Pregled uresničevanja sklepov preteklih sej

Naslednji koraki glede izvedbe prometnih analiz in kampanje za promocijo varne in varčne vožnje bodo obravnavni na naslednji seji o ukrepih s področja prometa.

K točki 7 – Razno

a) Podnebni sklad

Podana je bila informacija o posodobitvi Podnebnega sklada za obdobje 2025–2028. V ta namen so bili k podaji predlogov povabljeni vsi državni resorji, občine in drugi deležniki. Bistvenih odstopanj v primerjavi s prejšnjim obdobjem ni, predvideno je povečanje sredstev za področje trajnostne mobilnosti, vključno z javnim potniškim prometom (vlaki, avtobusi) in električnimi vozili. Dodana je tudi podpora ozelenjevanju urbanih površin ter možnost pilotnih projektov.

V razpravi so člani pozvali k višjim standardom javnega prostorskega načrtovanja in ozelenjevanja javnih površin. Opozorili so, da se v trenutnih razpisih pogosto zanemarja analiza posrednih učinkov na kakovost zelenih površin, kot so zadrževanje padavinskih voda, vrsta izbranih rastlin in vpliv zasaditev na lokalne mikroklima. Javni prostor ni ustrezno prepoznan kot samostojen in ključen segment okoljske in podnebne politike, čeprav predstavlja eno izmed najvidnejših oblik prenosa zelenih politik v vsakdanje okolje prebivalcev. Podan je bil predlog za oblikovanje državnih smernic za urejanje javnega prostora, ki bi vključevale merljive standarde in priporočila glede zasaditvenih vrst.

Predlagana je bila podpora ukrepom za krepitev odpornosti gozdnih ekosistemov in njihovo prilagajanje podnebnim spremembam v okviru Podnebnega sklada. Posebej so opozorili na tveganja, povezana z uporabo tujerodnih vrst, in predlagali oblikovanje seznama priporočenih rastlin na ravni državnih priporočil.

Opozorili so tudi, da mora uporaba lesne biomase kot energetskega vira upoštevati vpliv na kakovost zraka. Menjava starih kurilnih naprav z modernejšimi pečmi na lesno biomaso lahko sicer kratkoročno zmanjša izpuste, vendar se lahko dolgoročno ustvarijo novi problemi z onesnaženjem zraka. To velja zlasti v območjih z večjo gostoto prebivalstva, kjer izpusti delcev predstavljajo še večji problem za javno zdravje.

Razprava je opozorila tudi na problematiko agrovoltaike, saj neustrezna postavitve sončnih elektrarn na kmetijskih površinah vodi do degradacije naravnega okolja. Predlagali so večjo pozornost pri oblikovanju

pogojev, ki bi zagotovili dvojno rabo zemljišč, za kar ministrstvo odgovarja, da so trenutno že zakonsko uveljavljeni standardi dvojne rabe. Poudarjena je bila tudi potreba po ohranjanju dohodkovne vzdržnosti kmetijskih gospodarstev.

b) Komunikacijski načrt

Podnebni svet bo izdal komunikacijski načrt kot osrednji dokument za poenotenje sporočil, opredelitev mreže deležnikov in analitiko. Predlog vključuje organizacijo fokusne delavnice s strokovnjaki za komunikacijo in končno pripravo dokumenta.

Sklep 5: Priprava projektne naloge za izvedbo delavnice in oblikovanje Komunikacijskega načrta Podnebnega sveta.

Pripravil:
Gregor Marko Frim
svetovalec

dr. Jonas Sonnenschein
podpredsednik Podnebnega sveta